

Jakelu:

Etelä-Savon maakunnan kansanedustajat
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Itä-Savon koulutuskuntayhtymä Samiedu
Etelä-Savon maakuntaliitto

Tilannekuva

Savonlinnaan on kohdistunut valtion tekemien päätösten seurauksena erilaisia kaupungin elinvoimaa ja elinkeinoelämää heikentäviä toimenpiteitä. Joensuun yliopiston kansainvälisen viestinnän laitoksen siirto vuonna 2006 vei 350 opiskelupaikkaa Joensuuhun. Itä-Suomen yliopiston opettajankoulutuslaitoksen siirto Joensuuhun vuonna 2018 vei Savonlinnasta 1500 asukasta ja 350 työpaikkaa.

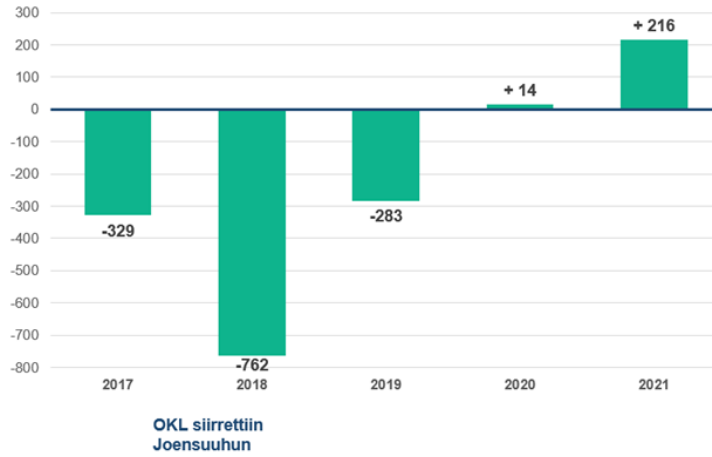
OKL:n kampuksen siirron jälkeen Savonlinnan kaupunki laati yhdessä elinkeinoelämän, Ammattiotopisto Samiedun, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun (XAMK), ELY-keskuksen, Etelä-Savon maakuntaliiton ja valtion päättäjien kanssa aluekehitysohjelman. Tehtävät toimenpiteet jaettiin kolmeen osaan:

- 1) yrityselämän investoinnit ja työpaikat
- 2) koulutuksen vahvistaminen ja sen suuntaaminen elinkeinoelämän tarpeisiin
- 3) toimivat liikenneyhteydet

Yllä mainittujen toimenpiteiden tuloksena Savonlinnan tilannetta on saatu korjattua. Savonlinna saavutti vuonna 2021 suurimman muuttovoittonsa koko 2000-luvulla. Suurin nettomuuttovoitto kohdistui 0-59-vuotiaisiin ollen +183 henkilöä. Koko nettomuuttovoitto oli Savonlinnassa +216 henkilöä. Xamkin Savonlinnan kampuksen opiskelijamäärä on kasvamassa 1400 opiskelijaan. Muun muassa Metsäliitto investoi Savonlinnaan uuden 52 miljoonan euron ja kokonaisuudessaan 100 uutta työpaikkaa luoneen kertopuutehtaan. Kaupungin työllisyystilanne onkin edelleen parantanut. Lisäksi Savonlinnan nettoyrityskanta on vahvassa kasvussa. Kaupungin talous on vahvistunut talouden tasapainotusohjelman avulla, taseessa on 22 miljoonaa euroa ylijäämää ja konsernivelkoja lyhennetty 50 miljoonalla eurolla sekä veroprosenttia alennettu.

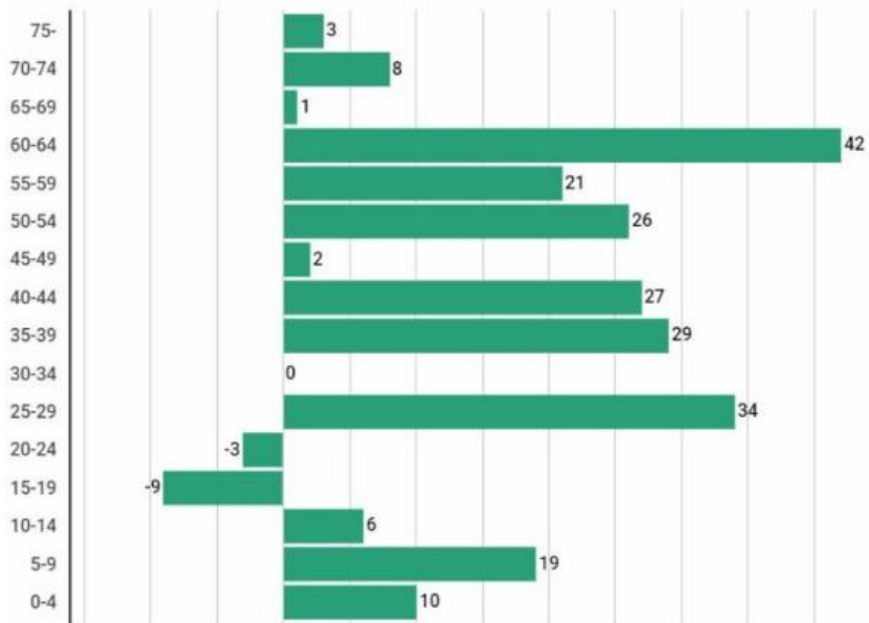

Savonlinnan muuttotase / nettomuuttotase 2017-2021

Kokonaisnettomuutto ikäryhmittäin Savonlinnassa 2021

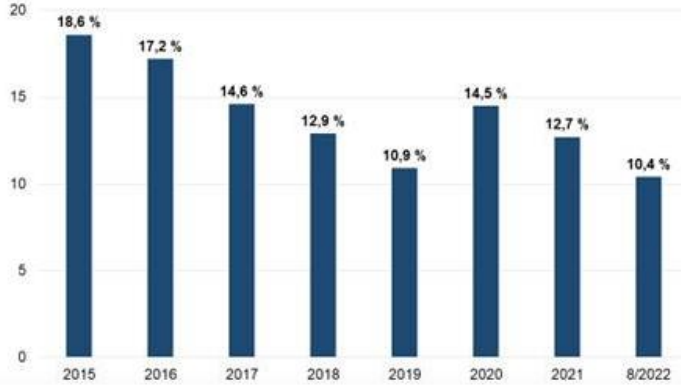
Lähde: Tilastokeskus / Muuttoliike

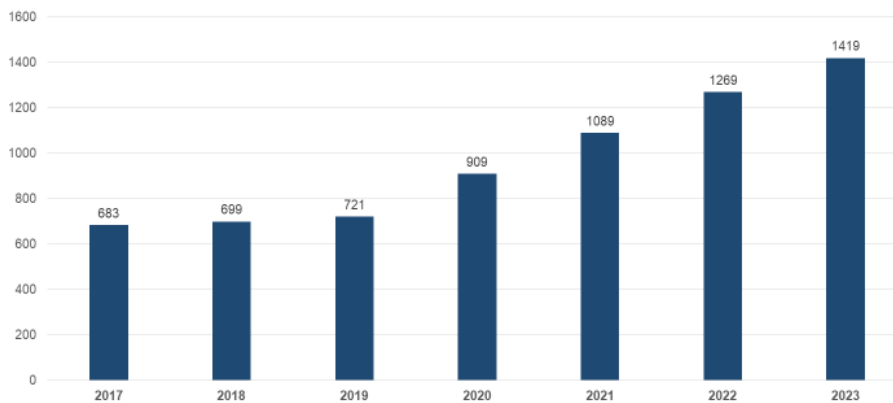
Kokonaisnettomuutto ikäryhmittäin Savonlinnassa 2021

Työttömien osuus Savonlinnan työvoimasta 2015 – 8/2022

Xamkin Savonlinnan kampuksen opiskelijamäärän kehitys 2017-2023

Savonlinnan teknologiapuisto Nohevaan on valmistunut Luonnonvarakeskuksen puun kasvullisen lisäyksen laboratorio vuonna 2020. Juuri valmistui Luonnonvarakeskuksen erikoiskasvihuone- ja aineistotilat, jotka otetaan käyttöön vuonna 2022. Parhaillaan on käynnissä myös massiivipuu- ja hybridirakentamisen tutkimus- ja tuotekehityslaboratorion investointi teknologiapuisto Nohevaan, joka valmistuu kesällä 2023.

Savonlinnan teknologiapuisto Nohevassa on viisi tutkimuslaboratoriota, kolme insinörikoulutusohjelmaa, Aalto-yliopiston professori ja Luonnonvarakeskuksen professori. Savonlinnassa on Suomen suurimpiin kuuluva paperi- ja selluteknologiateollisuuden sekä mekaanisen metsäteollisuuden keskitymät ja Itä-Suomen suurin sähkömekaanisen- ja elektroniikkateollisuuden keskittymä.

Savonlinnan matkailuinvestoinnit ovat edenneet. Charter-lennot Frankfurtista Savonlinnaan ovat alkamassa vuodesta 2023 lähtien. Savonlinnan Saimaata ollaan esittämässä Unescon maailmanperintökohteeksi.

Kannanotto toisen asteen ammatillisen koulutuksen rahoituksen turvaamiseksi

Opetus- ja kulttuuriministeriö on valmistellut hallituksen esitystä eduskunnalle laeiksi lukiolain, ammatillisesta koulutuksesta annetun lain, oppivelvollisuuslain, valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta. Hanke on osa koulutuspoliittisen selonteon toteuttamista. Lakiuudistuksen takana on toisen asteen koulutuksen yhteistyön ja järjestäjäjärakenteen kehittämishankkeen työryhmän loppuraportti. Laki on ollut lausuntokierroksella kevään - alkukesän 2022 aikana. Parhailaan viimeistellään hallituksen esitystä, joka on tarkoitus antaa eduskunnan käsiteltäväksi lähiaikoina.

Lausuntokierroksella olleessa hallituksen esityksessä ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoituksen määräraha ehdotetaan jaettavaksi kahteen erilliseen rahoitusväylään 1) Oppivelvollisuuskoulutuksen rahoitukseen ja 2) jatkuvan oppimisen rahoitukseen. Ehdotettu jakaminen toteutettaisiin nykyisen ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmän puitteissa. Määrärahan jakamisesta oppivelvollisuuskoulutuksen rahoituksen ja jatkuvan oppimisen rahoituksen välillä päätettäisiin jatkossa vuosittain valtion talousarviossa. Ehdotettu muutos on tarkoitus ensivaiheessa toteuttaa kustannusneutraalisti ammatillisen koulutuksen nykyisin varattujen määrärahojen puitteissa.

Taustaksi

Savonlinnassa toimii Itä-Savon koulutuskuntayhtymä Samiedu, joka on Enonkosken, Rantasalmen, Kiiteen, Savonlinnan, Parikkalan ja Sulkavan kuntien muodostama kuntayhtymä. Itä-Savon koulutuskuntayhtymä Samiedu on tällä hetkellä noin 200 työntekijän ja noin 2000 opiskelijan yhteisö.

Samiedu on onnistunut nostamaan kokonaisopiskelijamääräänsä seuraavasti: Vuosi 2017: 1009 opiskelijaa, Vuosi 2018: 1365 opiskelijaa, vuosi 2019: 1456 opiskelijaa, vuosi 2020: 1515 opiskelijaa, vuosi 2021: 1711 opiskelijaa ja 30.6.2022 1960 opiskelijaa. Itä-Savon koulutuskuntayhtymän tuottamat palvelut ovat myös erittäin laadukkaita. Opiskelija- ja työelämäpalautteista valmistuneista opiskelijoista 76% antaa vastauksen keskiarvoksi 4,1 (asteikko 1-5).

Etelä-Savon maakunnan sekä Savonlinnan kaupungin väestörakenne ja ikääntyminen luovat merkittävän haasteen toimintaympäristölle, jossa Samiedu ja alueen yritykset toimivat. Etelä-Savon elinkeinorakenteessa toisen asteen ammatillisella koulutuksella on erittäin suuri merkitys. Etelä-Savossa nuorten ikäluokat pienenevät tulevaisuudessa ja ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevien oppivelvollisten osuus muodostaa vain noin 20-30% osuuden tutkinto-opiskelijoista. Vastaavasti jatkuvan oppimisen toimintatavat korotustuvat, koulutuskuntayhtymä Samiedua tarvitaan tulevaisuudessa erityisesti aikuisväestön uudelleen- ja täydennyskoulutukseen seutukuntamme yritysten tarpeista lähtien.

Itä-Savon koulutuskuntayhtymä Samiedu on onnistunut nykyisten rahoituskriteerien ja Opetus- ja kulttuuriministeriön tavoitteiden osalta tekemään erinomaista tulosta. Samiedu on saanut valtionosuusrahoituksen lisäksi rahoituksensa esimerkiksi hanketoiminnan kautta. Samiedu hallinnoi vuonna 2021 yhteensä 55 kehittämishanketta, joiden kokonaisrahoitus oli noin 4,9 miljoonaa euroa. Tästä noin 3,9 miljoonaa euroa oli ulkopuolista rahoitusta. Kehittämishankkeissa työskenteli 127 henkilöä koulutuskuntayhtymän sisältä. Erityisesti olemassa olevan henkilöstön sitouttaminen kehittämishankkeisiin, pitää huolta, että osaaminen ja muodostuvat toimintatavat jäävät koulutuskuntayhtymän toiminnoiksi myös kehittämishankkeiden loputtua.

Savonlinnan kaupungin esitys:

1. Savonlinnan kaupunki pitää tärkeänä, että eri koulutusmuotojen opintojen yhdistämistä koskevilla muutoksilla ei ole merkittäviä vaikutuksia koulutuksen järjestäjien taloudelliseen asemaan.

Savonlinnan kaupunki esittää, että opetus- ja kulttuuriministeriö luopuu esitetystä valtionosuusrahoitusjärjestelmän jaosta, jossa toisen asteen ammatillisen koulutuksen nykyinen rahoitusjärjestelmä jaettaisiin kahteen erilliseen rahoitusväylään 1) Oppivelvollisuuskoulutuksen rahoitukseen ja 2) jatkuvan oppimisen rahoitukseen. Esitetty uusi rahoitusmalli olisi erityin epäedullinen Savonlinnan kaltaisille seutukunnille, jossa perusopetuksen ikäluokat putoavat merkittävästi 2030 -luvulle mentäessä.

Samaan aikaan jo nyt voimassa olevan rahoitusjärjestelmän pohjalta Itä-Savon koulutuskuntayhtymä on onnistunut nostamaan edellisen kuuden vuoden aikana kokonaisopiskelijämääränsä vuoden 2017 1009 opiskelijasta 30.6.2022 olleeseen 1960 opiskelijaan.

Lisäksi Itä-Savon koulutuskuntayhtymä Samiedu on onnistunut vastaamaan seutukunnan ja kuntayhtymän jäsenkuntien yritys-elämän tarpeisiin työvoiman saatavuuden ja osaamisen kehittämisen osalta. Koulutuskuntayhtymän toiminta on ollut myös taloudellisesti kannattavaa ja tehokasta.

2. Toissijaisesti Savonlinnan kaupunki esittää, että Opetus- ja kulttuuriministeriön nyt esittelemä ammatillisen koulutuksen valtionosuusjärjestelmän uudistaminen käsitellään kokonaisuutena muiden toisen asteen rakenne- ja valtionosuusmuutoksien kanssa vaalikauden 2023 – 2027 aikana. Nyt esitettyssä mallissa linjataan ensin rahoitusmallin muutoksista ja vasta vaalikaudella 2023- 2027 tarkemmin lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestäjäjärakenteen kehittämisestä sekä toiminnan uudistamisesta.